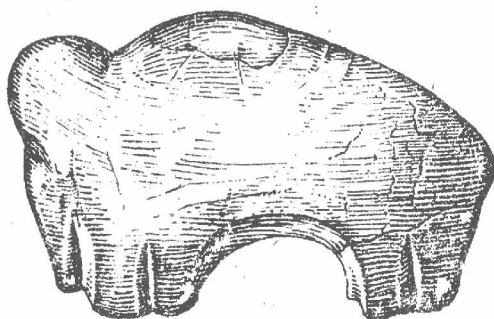

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1956

Brno 1959

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1956

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor: dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři:

Překlady: prom.hist.R.Tichý a E.Tichá.

Kresby: Běla Ludikovská.

Na titulní stránce: Reliefní plastika mamuta z paleolitické
stanice v Pavlově, mamutovina.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

č. inv. 1985/62

Sídlisťní jáma s kostrovým pohřbem ze střední doby
bronzové v Újezdě u Brna.

Čeněk Staňa

V cihelně na severovýchodním okraji Újezda u Brna, o. Slavkov, objevil již v roce 1935 F. Kalousek sídlisťtě lidu středodunajské mohylové kultury, a to ve východní části hliníku při okresní silnici z Újezda do Hostěrádek. Později se hliník rozšířoval na západní stranu do trati "Zahrádky". Od roku 1955 se bagr znovu obrátil k východnímu břehu, který se zařezává do trati "Pod vinohrady", kde hned v září 1955 rozrušil další jámu středodunajské mohylové kultury. V srpnu 1956 zachytil bagr opět pravěký objekt. Při průzkumu se ukázalo, že jde o sídlisťtní jámu se shlukem lidských kostí při dně. Její výzkum provedli K. Ludikovský a J. Ondráček z AÚ.

Téměř polovinu jámy bagr zničil. Pod 30 cm mocnou vrstvou ornice byla spraš do hloubky 60 cm promísena černou hlinou, takže okrouhlý půdorys jámy o průměru 165 cm se zřetelně vyrýsoval až v této hloubce. Dalšíh 65 cm se jáma nálevkovitě zužovala na průměr 140 cm. Niže se stěny kuželovitě rozvířaly ke kruhovitému dnu, jež v hloubce 225 cm pod povrchem měřilo v průměru 270 cm. Mírně se sklánělo k severu. U severní stěny ležely zbytky dolních končetin lidské kostry. Při objevení jámy posbíral referent na šikmých stěnách hliníku pod jámou další lidské kosti: část klenby lebeční, část horní čelisti se 6 zuby a zlomky žeber a obratlů. Lze předpokládat, že jde o kostrový pohřeb v jámě ve skrčené poloze, jak nasvědčovaly dlouhé kosti nohou, zachované v neporušené poloze. Jáma byla vyplněna temnou hnědošedou hlinitou vrstvou promísenou čookami žlutky a ojedinělými kusy mazanice. Kromě lidských kostí jsme z ní získali několik atypických střepů, úněťický střep zdobený trásňovým ornamentem, zlomek mohylového šálku, ústěp říční škeble, rozštípenou zvířecí kost, zvířecí zub, kousky mazanice a uhlíků. Střepy úněťické a mohylové byly nalezeny v hrdle jámy v hloubce asi 60 cm pod povrchem. Vzhledem k blízkému sousedství jámy mohylové kultury, která se na profilujevila stejně, lze mít za pravděpodobné, že i popsany objekt pochází ze střední doby bronzové.

- - - -

- 1) V. Hrubý, Soupis AÚ ČsAV v Brně, č. j. 641/51.
- 2) Tam byly v roce 1956 zachyceny hroby a sídlisťtní jámy úněťické kultury - viz B. Dostál, Nová nalezišťtě úněťické kultury v Újezdě a v Branišovicích. Sborník filosof. fakulty brněnské university, 1958, řada archeologicko-klašická E 3, 5-20.
- 3) Č. Staňa, nálezová zpráva AÚ ČsAV v Brně č. j. 2489/56.

- - - -

Eine Siedlungsgrube mit einer Skelettbeisetzung aus der mittleren

Bronzezeit in Újezd bei Brno.

Im östlichen Teile der Ziegelei in Újezd bei Brno entdeckte man in früheren Jahren Gruben aus der Hügelgräberkultur. Im Jahre 1956 wurde eine Grube mit einer Skelettbestattung, wahrscheinlich in Hockerstellung, die man in die mittlere Bronzezeit datieren kann, von einem Bagger zerstört.